

6. VESIHUOLTOLAITOS

6.1. Laitilan kaupungin vesihuoltolaitoksen toimintakertomus

HALLINTO

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitos on kaupungin muu taseyksikkö, joka vastaa vesihuoltolain mukaisesta vesihuollon järjestämisestä Laitilan kaupungissa omalla toiminta-alueellaan.

Laitilan kaupungin tekninen toimi hoitaa vesihuoltolaitoksen tehtävät. Päätösvalta vesihuoltolaitoksen asioissa on taksoja lukuun ottamatta teknisellä valiokunnalla. Taksoista ja maksuista päättää kaupunginhallitus, ja toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet asettaa kaupunginvaltuusto.

VESIHUOLTOLAITOS

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitoksen talousvesi on laadukasta pohjavettä. Vesihuoltolaitoksella on kuusi vedenottamoa, joista kolmessa on korkean fluoridipitoisuuden vuoksi veden käsittelyä. Lisäksi Eurasta Laitilaan on olemassa yhdysvesijohto, jonka kautta Euran kunnalta ostettu talousvesi johdetaan Laitilaan.

Jätevesi johdetaan siirtoviemäriä pitkin Uuteenkaupunkiin, Vakka-Suomen Veden jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi. Laitilan kaupungilla ja Uudenkaupungin kaupungilla on sopimus jätevesien käsittelystä Vakka-Suomen Veden Hápönniemen jätevedenpuhdistamon kanssa. Sopimus koskee myös Vakka-Suomen Veden hallintointia.

MAKSUT, KÄYTTÖ, MYYNTI YM.

Vesihuoltolain mukaisesti vesihuollon ja viemäröinnin maksujen tulee olla sellaiset, että pitkällä aikavälillä voidaan kattaa vesihuoltolaitoksen laajennus- ja saneerausinvestoinnit sekä käyttökustannukset. Maksuihin saa sisältyä enintään kohtuullinen tuotto pääomalle.

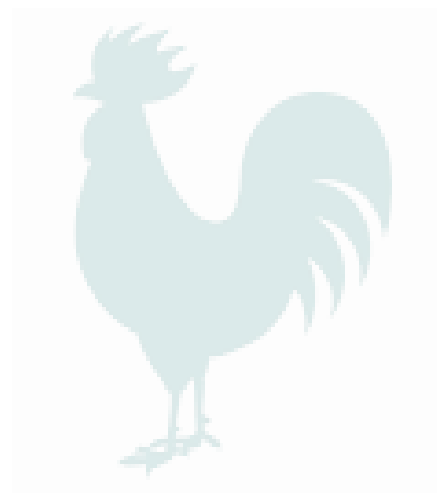
Käyttömaksua peritään kiinteistön käyttämän veden ja poisjohdettavan jäteveden määrän perusteella. Talousveden käyttömaksu v. 2020 oli 1,43 €/m³ (alv 0 %) ja jäteveden 2,38 €/m³ (alv 0 %). Perusmaksu määräytyy kiinteistön vesimittarin koon mukaan (19,47 €/v – 750,20 €/v/laitos (alv 0 %)).

Talousvettä toimitettiin 6.176 asukkaalle. Talousvettä laskutettiin yhteensä 482.068 m³.

Talousveden myyntituotot olivat 739.809 € (käyttömaksut 691.148 € + perusmaksut 48.661 €). Vesiliittymismaksutulot olivat yhteensä 52.312 €. Uusia vesiliittymissopimuksia tehtiin 21 kpl.

Vedenkäsittelylaitoksilta verkostoon johdettiin talousvettä 386.674 m³. Lisäksi Eurasta ostettiin ja pumpattiin verkostoon pohjavettä 138.489 m³. Laskuttamattoman verkostoon pumpatun veden määrä oli 43.095 m³. Täten vuotovesiprosentti oli 8,2%, joka on hyvää kansallista tasoa.

Viemäriverkostoon on liittynyt 5678 asukasta. Jätevettä laskutettiin yhteensä 427.857 m³. Jäteveden myyntituotot olivat 1.063.782 € (käyttömaksut 1.020.643 € + perusmaksut 43.139 €) Uusia viemäri liittymissopimuksia tehtiin 68 kappaletta. Viemäri liittymismaksutulot olivat 111.863 €. Sakokaivo- ja umpisäiliöiden lietteestä

(5529 m3) maksutuloja kertyi 34.501 €. Jätevettä johdettiin puhdistettavaksi 648.291 m3. Laskuttamattoman jäteveden osuus käsittelystä jätevedestä on 34 %, joka ylittää yleisesti pidetyn toimenpiderajan 20-25%. Toisaalta vuotovesiprosentti on alle valtakunnan keskiarvon. Kasvua vuotovesiprosentissa verrattuna vuoteen 2019 on 1%, joka selittyy sademäärien vaihtelulla.

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitos myy talousvettä ja vastaanottaa jätevettä Pohjoiskulman vesiosuuskunnalta, jossa on liittyjiä vesijohtoon noin 22 ja viemäriin noin 47 kiinteistöä. Vesiosuuskunta ostaa vesihuoltopalvelut Laitilan kaupungin vesihuoltolaitokselta erillisen sopimuksen perusteella. Veden mittaus tapahtuu yhdessä liittymispisteessä. Vesihuoltolaitokseen on liittynyt myös Lukujärven vesiosuuskunta, jonka verkosto käsittää ainoastaan talousveden jakelun. Liittyjiä on 48 taloutta (loma-asuntoja).

INVESTOINNIT JA KUNNOSSAPITO

Vesihuoltolaitoksen investointien nettomenot olivat 1 012 595 €.

Vesihuoltolaitoksen kunnossapidon hoitaa kolme laitosmiestä, jotka myös päivystävät. Päivystysrinkiin kuuluu lisäksi yksi teknisen toimen työntekijä.

Vesijohtoverkostoa on n. 167 km ja viemäriverkostoa n. 106 km, josta viettoviemäriä on n. 81 km ja paineviemäriä n. 25 km. Jätevesipumppaamoita on 35 kpl.

Vedenjakelun puolella on päivittäistä hoitoa, huoltoa ja säätötöitä kuudella vedenottamalla, joista Untamalassa, Palttilassa ja Puntarissa on vedenkäsittelylaitos fluoridinpoistolaitteineen (käänteisosmoosijärjestelmä). Laitteet vaativat lähes päivittäisen huollon ja säädön. Ylävesisäiliöitä on 1 kpl ja vesiverkoston paineenkorotusasemia 3 kpl.

TALOUS

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitoksen liikevaihto oli 1 890 035 €. Tuloslaskelma osoittaa alijäämää 111 051 € (v. 2019 alijäämää 115.158 €). Taksoja on korotettu viikoksi 1.1.2016 lähtien. Vesilaitoksen kirjanpidossa on huomioitu korvaus jäännöspääomasta eli korkoa kaupungin sijoittamalle pääomalle 125.000 €.

VUODEN 2020 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Vesihuoltolaitoksen tavoitteena oli käyttöveden korkea laatu ja vesihuoltolaitoksen positiivinen tulos. Tavoite toteutui sekä käyttöveden laadussa että vesihuoltolaitoksen tuloksessa.

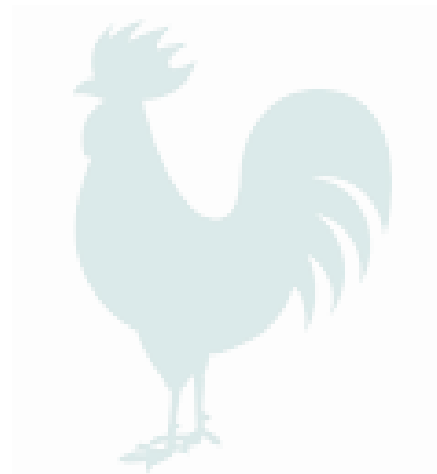
Tavoitteena oli (useamman vuoden periodilla) myös riittävä raakavesikapasiteetti, jonka toteutumista on edistetty selvittämällä uusia raakavesilähteitä Laitilan ulkopuolelta.

YHTEISTYÖHANKKEET

Talousveden osalta yhteistyöhankkeena on Kuninkaan männyn pohjavesihankkeessa mukana oleminen.

Vuoden 2018 loppupuolella on perustettu Kuninkaan Männyn Vesi Oy, jossa Laitilan kaupunki on osakkaana yhdessä Rauman kaupungin, Euran kunnan ja Kokemäen vesi Oy:n kanssa.

Kuninkaanmännyn Vesi Oy pohjavesihankkeelle on jätetty hakemus vedenottoluvasta v. 2017 aikana. Vedenottolupa on ollut kuulutettavana kesällä 2018 ja siitä on

jätetty useita muistutuksia ja lausuntoja. Muistutusten ja lausuntojen perusteella Kuninkaanmännyn Vesi on päättänyt tehdä lisäselvityksiä. Tehtävät lisäselvitykset huomioiden vedenoton lupapäätös tehtäen vuonna 2023.

Koska pohjavesihankkeen kautta on mahdollista täyttää Laitilan vesitarvetta vasta useiden vuosien päästä, on Euran kunnan kanssa sovittu vedenhankinnasta. Osto Eurasta aloitettiin vuonna 2018 ja vettä ostetaan Eurasta Kuninkaanmännyn Vesi Oy:n vedentoimituksen aloitukseen saakka.

Vedenosto Uudenkaupungin Kalannin vedenottamoilta päättyi vuonna 2018. Vesilinja toimii jatkossa kriisiajan varavesilinjana.

Jäteveden osalta Laitilan kaupungilla ja Uudenkaupungin kaupungilla on yhteistyösopimus Vakka-Suomen Veden hallinnoinnista ja jätevesien käsittelystä. Hapönniemmen jäteveden käsittelylaitoksen laajennus valmistui vuonna 2019.

VESILAITOKSEN KEHITYSNÄKYMÄT

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitosta on pyritty hoitamaan mahdollisimman pienin käyttökustannuksin. Viemäriverkosto pumppaamoinen ja raakaveden käsittelylaitokset vaativat jatkuvaa huoltotyötä. Vesihuoltolaitoksella on päivystys 24/7.

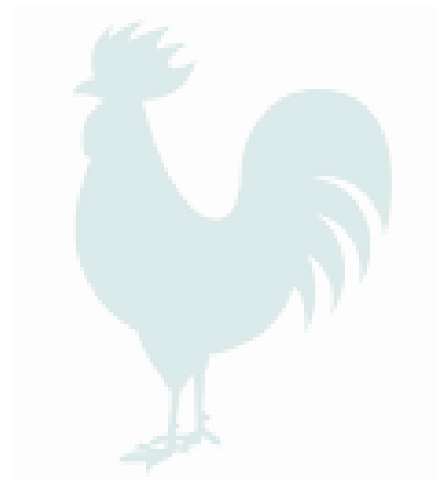
Fluoridia sisältävän pohjaveden puhdistus suodattamalla on käyttökustannuksiltaan kallista. Mahdollinen pohjaveden johtaminen Kuninkaan männyn suunnasta toisi helpotusta käyttökustannuksiin, joskin se huomattavasti nostaa pääomakustannuksia.

Vesihuoltolaitos aloitti yhdessä Insta Automation Oy:n kanssa etäluettavien vesimittareiden pilottikokeilun. Vesitorniin asennettiin LoRa –vastaanotinlaitteisto ja noin kymmenen etäluettavaa vesimittareita ympäri kaupunkia, pääasiassa kaupungin omiin kiinteistöihin. Pilottikokeilu jatkuu vuoden 2021 aikana. Myös pohjaveden pinnan korkeuksien mittaus on automatisoitu etäluettavilla mittalaitteilla.

Jätevesiverkoston runkoviemäriin tiiveys alkaa olla melko hyvällä tasolla. Sateiden yhteydessä jätevesipumppaamoiden virtaamat kasvavat edelleen, joka on merkki siitä, että sadevesiä päätyy myös jätevesiviemäriin. Tehtyjen havaintojen perusteella viemäriin liittyneiltä kiinteistöiltä johtuu huomattavia määriä hulevesiä jäteveden viemäriverkoston. Kiinteistöjen hule- ja jäteveden viemärointien kartoitus aloitettiin syksyllä 2020 ja sitä jatketaan vuonna 2021 osin konsulttiavusteisesti. Kartoitustulosten perusteella ryhdytään toimenpiteisiin, joilla jätevesiviemäriin johdettujen hulevesien määrä saadaan laskemaan. Korjaustoimenpiteitä vaikeuttaa monilta alueilta puuttuva hulevesiverkosto. Tätä työtä tehdään myös muiden vesihuollon saneerausurakoiden yhteydessä.

Vesihuoltolaitoksen huoltotilat, varasto ja sosiaalitalat sijaitsevat Vakka-Suomen Voiman omistamassa vuokratilassa. Vuokratustannukset ovat nostaneet käyttömenoja.

Vuonna 2020 vesihuollon toimintojen hallintomallin muutos ei edennyt.

6.2. Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA

	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Poikkeama	Tot %
LIIKEVAIHTO	1 833 535	1 802 700	1 890 035	87 335	105
Varastojen lis.(+)/väh.(-)	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-193 339	-218 404	-223 426	-5 022	102
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-54 000	-56 211	-48 473	7 738	86
Muut henkilösivukulut	-5 661	-8 191	-7 070	1 121	86
Palvelujen ostot	-817 598	-745 984	-849 573	-103 589	114
Aineet, tarvikkeet, tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-190 620	-138 300	-153 084	-14 784	111
Liiketoiminnan muut kulut	-100 056	-102 727	-110 237	-7 510	107
TOIMINTAKULUT YHT	-1 361 272	-1 269 817	-1 391 864	-122 047	110
TOIMINTAKATE	472 263	532 883	498 171	-34 712	93
Rahoitustuotot ja kulut					
Korkotuotot	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	585	0	215	215	0
Korkokulut	0	0	-82	-82	0
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0
Korvaus jäännöspääomasta	-125 000	-125 000	-125 000	0	100
VUOSIKATE	347 848	407 883	373 305	-34 578	92
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	-478 688	-466 894	-500 507	-33 613	107
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	-467	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-131 308	-59 011	-127 202	-68 191	216
Poistoeron lis.(-)/väh.(+)	16 150	0	16 150	16 150	0
Varausten lis.(-)/väh.(+)	0	0	0	0	0
Rahastojen lis.(-)/väh.(+)	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-115 158	-59 011	-111 052	-52 041	188

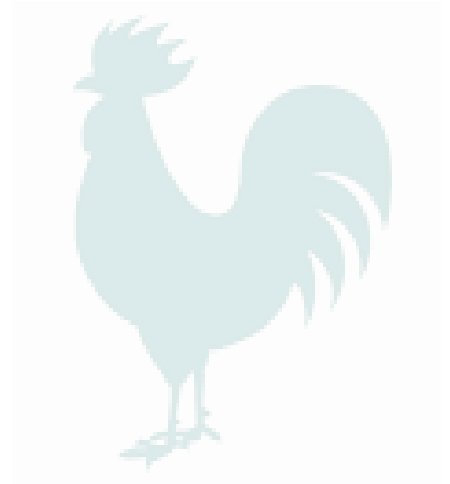
VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2020	2019
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-	-
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-	-
Voitto, %	-6,73	-7,16

6.3. Laskennallisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen taselaskelma

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASELASKELMA, VASTAAVAA

	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot	0	0
Ennakkomaksut	0	0
Aineettomat hyödykkeet yht.	0	0
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	12 782	12 782
Kiinteistöjen liittymismaksut	12 992	12 992
Rakennukset	508 087	562 681
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 659 878	6 069 549
Koneet ja kalusto	-92 757	-56 516
Muut aineelliset hyödykkeet	74 524	74 524
Ennakkomaksut ja kesk.er. hankinnat	785 128	785 128
Aineelliset hyödykkeet yht.	6 960 634	7 461 141
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	0	0
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
Muut lainasaamiset	0	0
Muut saamiset ja liittymismaksut	20 800	20 800
Sijoitukset yht.	20 800	20 800
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	6 981 434	7 481 941
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	0	0
Keskeneräiset tuotteet	0	0
Valmiit tuotteet/Tavarat	0	0
Muu vaihto-omaisuus	0	0
Ennakkomaksut	0	0
Vaihto-omaisuus yht.	0	0
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Pitkäaikaiset myyntisaamiset	0	0
Pitkäaikaiset lainasaamiset	0	0
Muut pitkäaikaiset saamiset	0	0
Pitkäaikaiset siirtosaamiset	0	0
Pitkäaik.saamiset yht.	0	0
Lyhytaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset myyntisaamiset	952 348	823 374
Lainasaamiset	0	0
Muut lyhytaikaiset saamiset	-3 929	-3 211
Siirtosaamiset	132	110
Lyhytaikaiset saamiset yht.	948 551	820 273

	2020	2019
Saamiset yht.	948 551	820 273
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	0	0
Muut arvopaperit	0	0
Rahoitusarvopaperit yht.	0	0
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	1 027 963	764 213
Rahat ja pankkisaamiset yht.	1 027 963	764 213
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	1 976 514	1 584 486
VASTAAVAA YHTEENSÄ	8 957 948	9 066 427

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASELASKELMA, VASTATTAVAA

	2020	2019
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	4 672 538	4 672 538
Liittymismaksurahasto	0	0
Arvonkorotusrahasto	0	0
Muut omat rahastot	0	0
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	1 298 243	1 413 401
Tilikauden yli-/alijäämä	-111 052	-115 158
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 859 729	5 970 781

POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR

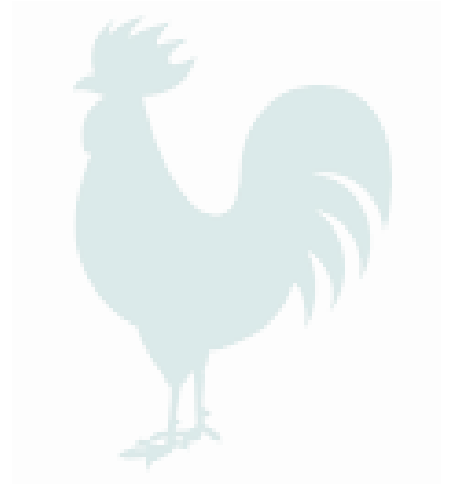
Poistoero	13 375	13 375
Vapaaehtoiset varaukset	0	0
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR	13 375	13 375

PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset	0	0
Muut pakolliset varaukset	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET YHT.	0	0

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen		
Pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainat	0	0
Pitkäaikaiset lainat rah.- ja vakuutusl.	195 000	325 000
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Saadut ennakot	0	0
Ostovelat	0	0
Muut pitkäaikaiset velat/liittymism.	2 726 168	2 561 992
Siirtovelat	0	0
Pitkäaik.vieras pääoma yh	2 921 168	2 886 992

	2020	2019
Lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat	0	0
Lyhytaikaiset lainat rah.- ja vakuutusl.	0	0
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Saadut ennakot	0	0
Ostovelat	159 999	191 602
Muut lyhytaikaiset velat/liittymism.	0	0
Siirtovelat	3 677	3 677
Lyhytaikainen vieras pääoma yht.	163 676	195 279
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 084 844	3 082 271
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	8 957 948	9 066 427

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASELASKELMA, TUNNUSLUVUT

	2020	2019
Omavaraisuusaste, %	65,6	66,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	163	168
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	1 187,2	1 298,2
Lainakanta 31.12., 1000 €	195	325
Lainasaamiset, 1000 €	0	0

6.4. Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelman liitetietoja**6.4.1. Liikevaihto ja muut varsinaiset toimintatuotot****LIIVEVAIHTO JA MUUT VARSINAISET TOIMINTATUOTOT**

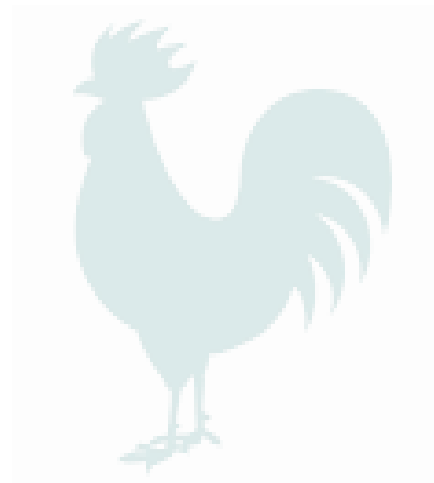
	2020	2019
Liikevaihto	1 890 035	1 833 535
Tuet/avustukset	0	0

6.4.2. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty kaupunginvaltuuston hyväksymää poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan. Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat poistomenetelmät on esitetty seuraavassa taulukossa.

POISTOAJAT JA -MENETELMÄT

Tietokoneohjelmistot	3 v.	Tasapoisto
Luonnonvarat		Ei poistoa
Rakennukset		
Tehdas- ja tuotantorakennukset	30 v.	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset 2013	20 v.	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Muut maa- ja vesirakenteet	30 v.	Tasapoisto
Johtoverkostot, vedenjak. verkko	40 v.	Tasapoisto
Vedenjakeluverkosto 2013	30 v.	Tasapoisto
Viemäriverkosto 2013	30 v.	Tasapoisto
Johtoverkostot, viemäriverkko	40 v.	Tasapoisto
Muut kiinteät koneet ja laitteet	20 v.	Tasapoisto

Koneet ja kalusto

Kulj.väl. kuorma-, paketti- ja henk.autot	5 v.	Tasapoisto
Kuljetusvälineet 2013	4 v.	Tasapoisto
Muut koneet ja kalusto, muut kev.koneet	5 v.	Tasapoisto
Muut koneet ja kalusto, ATK-laitteet	3 v.	Tasapoisto
Irtaimisto, muut laitteet ja kalusto	3 v.	Tasapoisto

6.4.3. Henkilöstö

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ JA HENKILÖSTÖKULUT

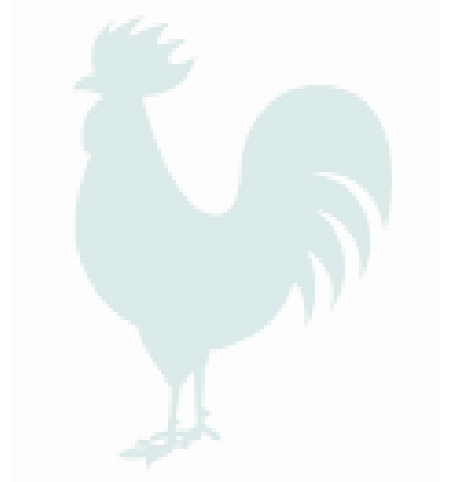
	2020	2019
Palkat ja palkkiot	-223 426	-193 339
Eläkekulut	-48 473	-54 000
Muut henkilösivukulut	-7 070	-5 661
Yhteensä	-278 970	-252 999

Henkilöstön lukumäärä	5	5
-----------------------	---	---

6.4.4. Oma pääoma

OMA PÄÄOMA

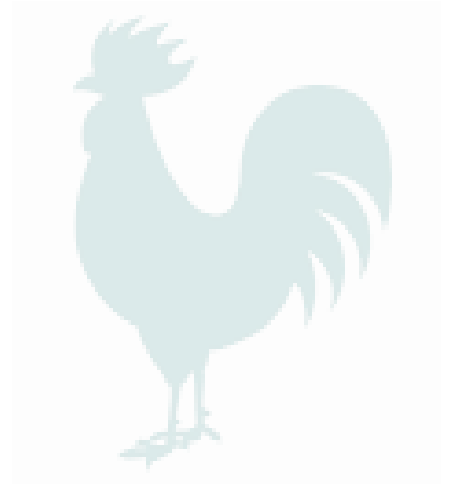
	2020	2019
Peruspääoma	4 672 538	4 672 538
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 298 243	1 413 401
Tilikauden yli-/alijäämä	-111 052	-115 158
Yhteensä	5 859 729	5 970 781

6.5. Vesihuoltolaitoksen tase-erittely

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE-ERITTELY, VASTAAVAA

VASTAAVAA	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT	
Maa-alueet	
Kovero Puntarin vedenottamo (1000 m ² á 2,325 m ² , 18:0)	391
Puhdistamo (78:0)	7 161
Paltilan vedenottamo (1:197)	4 709
Vedenottamo Sorola (1:40)	168
Vedenottamo Vidilä (4:32)	353
Kiinteistöjen liittymismaksut	12 992
Rakennukset	508 087
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 659 878
Koneet ja kalusto	-92 757
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	785 128
Muut aineelliset hyödykkeet	74 524
Sijoitukset	20 800
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	6 981 434
VAIHTUVAT VASTAAVAT	
Aineet ja tarvikkeet	0
Myyntisaamiset	952 348
Siirtosaamiset	132
Rahat ja saamiset	1 027 963
Muut lyhytaikaiset saamiset	-3 929
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 976 514
VASTAAVAA YHTEENSÄ	8 957 948

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE-ERITTELY, VASTATTAVAA

VASTATTAVAA	2020
OMA PÄÄOMA	
Peruspääoma	4 672 538
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 298 243
Tilikauden yli-/alijäämä	-111 052
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 859 729
POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET	
Poistoero	13 375
Vapaaehtoiset varaukset	0
POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET YHT.	13 375
VIERAS PÄÄOMA	
Pitkäaikainen vieras pääoma	
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	195 000
Muut velat/liittymismaksut	2 726 168
Lyhytaikainen vieras pääoma	
Ostovelat: taseessa tili 2815-2819	159 999
Muut velat: taseessa tili 2856	0
Siirtovelat: lomapalkkajaksotus tili 2881	3 677
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 084 844
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	8 957 948

